

Harmani Jeanne Ham

Indonesisch voor beginners

uitgeverij
coutinho

Indonesisch voor beginners

Harmani Jeanne Ham

Zesde, herziene druk

uitgeverij | C
coutinho

bussum 2023

www.coutinho.nl/indonesischvoorbeginners

Je kunt aan de slag met het online studiemateriaal bij dit boek. Dit materiaal bestaat uit handige links, instructies voor het gebruik van een Indonesisch woordenboek en docentenmateriaal.

© 1987/2010 Uitgeverij Coutinho bv

Alle rechten voorbehouden.

Behoudens de in of krachtens de Auteurswet van 1912 gestelde uitzonderingen mag niets uit deze uitgave worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen, of op enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Voor zover het maken van reprografische verveelvoudigingen uit deze uitgave is toegestaan op grond van artikel 16h Auteurswet 1912 dient men de daarvoor wettelijk verschuldigde vergoedingen te voldoen aan Stichting Reprorecht (www.reprorecht.nl). Voor de readerregeling kan men zich wenden tot Stichting UvO (Uitgeversorganisatie voor Onderwijslicenties, www.stichting-uvo.nl).

Voor het gebruik van auteursrechtelijk beschermd materiaal in knipselkranten dient men contact op te nemen met Stichting PRO (Stichting Publicatie- en Reproductie-rechten Organisatie, www.stichting-pro.nl).

Eerste druk 1987

Zesde, herziene druk 2010, vierde oplage 2023

Uitgeverij Coutinho

Postbus 333

1400 AH Bussum

info@coutinho.nl

www.coutinho.nl

Illustraties: Linda van Putten, Maartensdijk

Noot van de uitgever

Wij hebben alle moeite gedaan om rechthebbenden van copyright te achterhalen. Personen of instanties die aanspraak maken op bepaalde rechten, wordt vriendelijk verzocht contact op te nemen met de uitgever.

ISBN 978 90 469 0180 9

NUR 630

Voorwoord

Tijdens de voorbereidingen van de vijfde druk van *Indonesisch voor beginners* herinnerde ik mij ‘the making of’ van de eerste druk. Voor een cursus Indonesisch gebruikte ik destijds als lesmateriaal stencils, gekopieerd en geniet bij de plaatselijke kopieerwinkel. De stencils waren aanvankelijk getypt op een elektrische IBM-typemachine, later opgemaakt op een oude Commodorecomputer.

Met dit lesmateriaal ben ik naar Uitgever Coutinho gegaan, wiens kantoor toentertijd gehuisvest was in Muiderberg, waar (nog) geen computer te vinden was! Het resultaat was een boekwerkje met een eenvoudig wit omslag met batikmotief, het beroemde ‘parang rusak’-motief. Het was het begin van een succesvolle uitgave. Inmiddels beleeft het boek zijn vijfde, herziene druk.

Graag wil ik mijn dank uitspreken aan alle cursisten van wie de vragen hebben geleid tot aanvullingen van het cursusboek en aan mijn kinderen Suzan, Carel en Harry voor hun steun.

Jeanne Ham
Utrecht, maart 2006

Voorwoord bij de zesde druk

In deze zesde, herziene druk van *Indonesisch voor beginners* zijn aanpassingen aangebracht op het gebied van spelling, grammaticale regels en vormgeving. Verder is op sommige plaatsen de uitleg verduidelijkt en is het boek aangevuld met enkele nieuwe oefeningen.

Ik wil mijn dank uitspreken aan mevrouw Annemarie de Jong voor haar opmerkingen.

Jeanne Ham
Utrecht, voorjaar 2010

Inhoud

	Voorwoord	5
	Inleiding	11
	Aanwijzingen voor de docent	13
	Het klankenstelsel	14
1	Apa ini? – Wat is dit?	18
	A Apa ini?	19
	B Grammatica	19
	C Uitspraak	22
	D Oefeningen en opdrachten	24
	Woordenlijst	25
	We hebben behandeld	26
	Extra leesoefening	27
2	Keluarga Pardede – De familie Pardede	28
	A Siapa ini?	29
	B Grammatica	29
	C Uitspraak	32
	D Oefeningen en opdrachten	34
	Woordenlijst	36
	We hebben behandeld	37
3	Makan pagi – Ontbijten	38
	A Makan pagi	39
	B Grammatica	39
	C Uitspraak	44
	D Oefeningen en opdrachten	45
	Woordenlijst	49
	We hebben behandeld	50
4	Budi bangun – Budi wordt wakker	52
	A Budi bangun	53
	B Grammatica	53
	C Uitspraak	57
	D Oefeningen en opdrachten	60
	Woordenlijst	65
	We hebben behandeld	66
	Semprit Natal (recept)	67
	Woordenlijst	67

5	Namanya siapa? – Hoe heet u?	68
A	Aanspreekvormen	69
B	Grammatica	74
C	Uitspraak	79
D	Oefeningen en opdrachten	80
	Woordenlijst	83
	We hebben behandeld	85
6	Ke rumah makan Sunda – Naar een Sundaas eethuis	86
A	Ke rumah makan Sunda	87
B	Grammatica	87
C	Uitspraak	96
D	Oefeningen en opdrachten	97
	Woordenlijst	101
	We hebben behandeld	103
7	Ke pasar – Naar de markt	104
A	Ke pasar	105
B	Grammatica	105
C	Uitspraak	114
D	Oefeningen en opdrachten	114
	Woordenlijst	118
	We hebben behandeld	120
	Sate Tuna (recept)	121
	Woordenlijst	121
8	Surat dari Peter – De brief van Peter	122
A	Surat dari Peter	123
B	Grammatica	123
D	Oefeningen en opdrachten	129
	Woordenlijst	131
	We hebben behandeld	133
9	Pesta perkawinan – Het trouwfeest	134
A	Pesta perkawinan	135
B	Grammatica	135
D	Oefeningen en opdrachten	141
	Woordenlijst	144
	We hebben behandeld	147
10	Bepergian ke Surabaya – Een uitstapje naar Surabaya	148
A	Bepergian ke Surabaya	149
B	Grammatica	149

D	Oefeningen en opdrachten	154
	Woordenlijst	156
	We hebben behandeld	158
	Selat Lembeh (leesoefening)	159
	Woordenlijst	159
11	Ke ibu kota – Naar de hoofdstad	160
A	Ke ibu kota; mengunjungi keluarga	161
B	Grammatica	161
D	Oefeningen en opdrachten	168
	Woorden uit het gedicht	171
	Woordenlijst	173
	We hebben behandeld	174
	Kado ulang tahun dari mama (leesoefening)	175
	Woordenlijst	175
12	Ke rumah sakit – Naar het ziekenhuis	176
A	Ke rumah sakit	177
B	Grammatica	177
D	Oefeningen en opdrachten	184
	Woordenlijst	187
	We hebben behandeld	189
	Extra leesoefening	189
13	Kehujanan – Door de regen overvallen	190
A	Kehujanan	191
B	Grammatica	192
C	Uitspraak	196
D	Oefeningen en opdrachten	197
	Woordenlijst ke-an-woorden	200
	Woordenlijst	201
	We hebben behandeld	203
14	Surat – De brief	204
A	Surat	205
B	Grammatica	206
D	Oefeningen en opdrachten	208
	Woordenlijst	210
	We hebben behandeld	211
15	Peter bangun – Peter staat op	212
A	Peter bangun	213
B	Grammatica	214

D	Oefeningen en opdrachten	219
	Woordenlijst	221
	We hebben behandeld	223
16	Ke Lembang – Naar Lembang	224
A	Ke Lembang	225
B	Grammatica	226
D	Oefeningen en opdrachten	230
	Woordenlijst	232
	We hebben behandeld	234
17	Tak Kupersembahkan Keranda Bagimu	236
A	Fragmen dari buku	237
B	Grammatica	237
D	Oefeningen en opdrachten	240
	Woordenlijst	241
	We hebben behandeld	243
	Beknopte grammatica	245
1	Persoonlijke voornaamwoorden	245
2	Bezittelijke voornaamwoorden	245
3	Telwoorden	246
4	De tijd	247
5	Klokkijken	248
6	Wegwijs in het woordenboek: <i>werkwoord</i>	249
7	Me-werkwoorden	249
8	Stam	250
9	Schema werkwoorden	251
10	Lijst van de meest voorkomende werkwoorden	252
11	De structuur van een zin	254
12	Schema werkwoorden in de me-vorm	261
13	Plaats van zinsdelen in de zin	270
14	Wegwijs in het woordenboek: <i>zelfstandig naamwoord</i> , <i>bijvoeglijk naamwoord</i> , <i>bijwoordelijke bepaling</i>	270
15	De nadruk in de Indonesische zin	271
	Kleine lijst van eetwaren	273
	Extra vertaal oefening	275
	Woordenlijst	276
	A landscape for dear Victor	277
	Literatuurlijst	279
	Register	281

Inleiding

Deze praktische cursus Bahasa Indonesia is bedoeld voor hen die weinig of géén voorkennis van de taal bezitten en die in korte tijd Indonesisch willen leren spreken. Ook zij die de taal willen leren lezen en schrijven, kunnen van deze cursus gebruik maken. Voor meer leesvaardigheid zijn de extra leesstukjes achter in het boek heel handig.

De opzet van het cursusboek

Bij het maken van dit boek ben ik uitgegaan van het feit dat het Indonesisch voor de Nederlandssprekenden een vreemde taal is. Ik heb jaren geworsteld met het probleem op welke wijze je de taal kunt aanbieden aan mensen die naast hun werk of studie maar weinig tijd over hebben: eerst als student-assistente en daarna als docente op de Volksuniversiteit. Dit boek is het resultaat van de vele proeflessen. Tekortkomingen en onduidelijkheden zullen zeker aangetroffen worden. Voor op- en aanmerkingen houd ik me aanbevolen.

Als 'native speaker' heb ik heel veel gehad aan de vragen gesteld door de studenten. Daardoor was ik in staat uit te vinden waar men het meest moeite mee had. Ik stelde mezelf de vraag: 'Waarin verschilt het Indonesisch van het Nederlands?'

In het cursusboek ligt de nadruk op het verwerven van taalvaardigheid in gewone, dagelijkse situaties: in staat zijn om iets te vragen, iets te kopen of te bestellen, jezelf voor te stellen. Kortom, op een aangename manier in het land te kunnen overleven.

De lessen zijn ingedeeld in: een leestukje (A), de grammatica (B); de uitspraak (C) en de opdrachten (D). Daarin komen de woordenschat, de grammaticaregels en de idiomatische uitdrukkingen aan de orde. De student is in de gelegenheid stap voor stap de taal onder de knie te krijgen.

Verwijzingen

Door het boek heen kunt u in de marge dit icoontje met pijl tegenkomen. Dit geeft een verwijzing naar een ander onderdeel van het cursusboek aan. Er zijn verschillende mogelijkheden:

- Verwijzing naar een hele les of een onderdeel daarvan: In dat geval is het lesnummer en de letter van het onderdeel, met daarachter het nummer van het onderdeel opgenomen, bijvoorbeeld 'Les 1, A1'.
- Verwijzing naar de Beknopte grammatica: Achterin het cursusboek is de grammatica, die in het cursusboek wordt behandeld, bijeengebracht. Hiernaar wordt verwezen met een 'G' en het nummer van het grammaticadeel (en eventueel subonderdeel) in de Beknopte grammatica, bijvoorbeeld 'G12-2.2.4'.
- Verwijzing naar de Kleine lijst van eetwaren: Achterin het cursusboek is een korte lijst van veelvoorkomende voedingsmiddelen en gerechten opgenomen. Hiernaar wordt verwezen door middel van het paginanummer, bijvoorbeeld 'p. 273'.

1/1

Door het boek heen komt u in de marge dit icoontje tegen. Het betekent dat u bij de desbetreffende tekst of oefening naar audio kunt of moet luisteren. Deze audio wordt geleverd bij het boek *Uitgesproken Indoneisisch*. Afhankelijk van de drukgang staan de audio-opnamen op twee cd's of online (desgewenst zelf te downloaden en op te slaan op cd's of een memorystick).

Aanwijzingen voor de docent

- 1 De lesstof wordt in kleine hoeveelheden aangeboden. Het is beter als de docent(e) meerdere functies en betekenissen van een woord niet ineens aanbiedt.
- 2 De lesindeling: iedere les bestaat uit:
 - A: een leesstukje.
 - B: grammaticaregels die in het leesstukje voorkomen; zie ook het grammatica-aanhangsel.
 - C: luister- en uitspraakoefeningen. In de woordenlijst worden alleen de betekenissen aangegeven die betrekking hebben op de lescontext. Voor de andere betekenissen van een woord moet u gebruikmaken van de *Basiswoordenlijst Indonesisch* of een ander woordenboek. Alle leesstukjes, de meeste voorbeeldzinnen en dialogen zijn ingesproken. Deze audio wordt geleverd bij het boek *Uitgesproken Indonesisch*.
 - D: opdrachten die betrekking hebben op de behandelde stof. De antwoorden op deze opdrachten zijn opgenomen in het boek *Uitgesproken Indonesisch*.
- 3 Woordgroepen zoals gezichtsdelen, lichaamsdelen, kleding, kan de docent de student zelf laten samenstellen.
- 4 Met 'spreektaal' of 'dagelijkse omgangstaal' wordt in het boek vaak de informele spreektaal bedoeld.
- 5 De werkwoorden komen in de eerste lessen alleen in de basisvorm voor. Pas vanaf les 7 worden de werkwoordsvormen zoals ber-, me-, di- behandeld. Zie ook de Beknopte grammatica achterin dit cursusboek.
- 6 Door middel van rollenspel, opdrachten op kaartjes, dictee, enzovoort kan de taalvaardigheid bevorderd worden.

Het klankenstelsel

1/1

De klinkers

- a** klinkt tussen de Nederlandse *a* en *aa* in.

Nama saya Ratna.

- Het Nederlands kent een korte en lange **a** (*dak* - *daken*). In het Indoneesisch bestaat dat onderscheid niet. Let op de uitspraak van **nama**.

- e** Er zijn drie uitspraken:

- de **e** van *heftig* (e1)

Memang enak.

- de **e** van *geluk* (e2)

Semut itu besar.

- de **e** van *nee* (e3)

Ini kué.

- i** klinkt tussen de Nederlandse *i* en *ie* in.

Ini mesin tik.

- o** Er zijn twee uitspraken:

- de **o** van **toko**

Toko buku.

- de **o** van *hol*

Tong ini kosong.

u klinkt als de Nederlandse *oe*.

sarang burung

Soms klinkt het tussen de Nederlandse *u* en *o* in.

Kebun Raya.

ai Op het eind van een basiswoord met twee lettergrepen is dit een tweeklank. De uitspraak ligt tussen *ai* en *ei* in.

capai

ai In korte basiswoorden zijn dit twee klanken *a-i*.

lain – baik – air

au Op het eind van een basiswoord met twee lettergrepen is dit een tweeklank. De uitspraak ligt tussen *au* en *ou* in.

pulau – kalau – kerbau

au In korte basiswoorden zijn dit twee klanken *a-u*.

mau – laut

aa Dit zijn twee klanken.

maaf – saat

De medeklinkers

c wordt als *tj* uitgesproken.

cari – calo

d Spreek het uit met de voorkant van de tong tegen het gehemelte.

dua – duduk

g klinkt als de Engelse *g*.

guru – jaga

h Heeft drie verschillende uitspraken:

- aan het begin van een woord net zoals de Nederlandse **h**

hari – halus

- op het eind van een woord duidelijk hoorbaar

rumah – murah

- tussen twee niet-gelijke klanken niet duidelijk hoorbaar

tahu – lihat

- tussen twee gelijke klanken duidelijk hoorbaar

mahal – leher

j wordt als *dj* uitgesproken.

jual – jadi

kh klinkt als het Nederlandse *ch*.

akhir – khawatir

k op het eind van een woord of lettergreep klinkt ingehouden.

tidak – anak

ny klinkt als in oranje.

menyanyi

ng klinkt als in zingen.

dingin – menginap – bangun

sy klinkt als in sjaal.

syah

t Spreek het uit met het puntje van de tong tegen de achterkant van de voortanden.

tadi – tiga

-t Op het eind van een woord niet scherp-sissend als in het Nederlands.

takut – dapat

w als in het Engelse woman.

waktu – wanita

y wordt als *j* uitgesproken.

saya – sayur

Apa ini?
Wat is dit?

1

A Apa ini? – Apa itu?

Apa ini?	Wat is dit?
Apa itu?	Wat is dat?
Ini ...	Dit is een ...
Itu ...	Dat is een ...

1/2

- 1 Apa ini?
 Ini rumah.

Apa ini?
Ini meja.

Apa ini?
Ini lampu.

Apa ini?
Ini kamar.

- 2 Vervang het woord *ini* met *itu*

- 3 Vervang nu de woorden *rumah*, enzovoort met:

bangku	kantor	pabrik
stasiun	telepon	paspor
bis	pompa	

B Grammatica

- 1 In een Indonesische zin ontbreekt vaak een koppelwerkwoord, het Nederlandse *zijn*.

De Nederlandse zin *Wat is dit?* luidt in het Indonesisch **Apa ini?**; *zijn/is/was/waren* ontbreken hier volledig.

Het is handig in gedachten een schuine streep te plaatsen tussen onderwerp (waar je het over hebt) en gezegde (dat iets zegt over het onderwerp). Deze schuine streep stelt een korte adempauze voor, die in een Indonesische zin tussen de verschillende zinsdelen valt.

1/4

Itu / banku.

Ini / bis.

Apa / ini?

Apa / itu?

Itu / bis.

Ini / pabrik.

Dat is een (zit)bank.

Dit is een bus.

Wat is dit?

Wat is dat?

Dat is een bus.

Dit is een fabriek.

2 De samenstelling

Nu maken we zinnetjes met een samengesteld woord, dus een woord dat bestaat uit meer dan één woord.

Apa ini?

Ini stasiun bis.

Wat is dit?

Dit is een busstation.

Een samenstelling in het Indonesisch onderscheidt zich van de Nederlandse door het volgende:

- het wordt niet aan elkaar geschreven;
- de volgorde van de woorden is anders, éérst komt het woord dat bepaald wordt, daarna de bepaling.

stasiun bis

rumah makan

kantor pos

busstation

eethuis

postkantoor

3

Apa / ini?

Ini / apa?

Apa / itu?

Itu / apa?

Wat is dit?

Wat is dat?

Ini / rumah makan.

Itu / rumah sakit.

dat *ziekenhuis*

Dit is een eethuis.

Dat is een ziekenhuis.

ini**itu****ini, itu****deze, dit****die, dat****de, het** (bepaald lidwoord)

- 4 **Ini is in het Nederlands *deze* of *dit***
Itu is in het Nederlands *die* of *dat*.
 Maar **ini**, **itu** kan ook het bepaald lidwoord *de* of *het* aanduiden, dus *de klas, de kamer, de handdoek, het glas*.

1/4

Kelas ini / dingin.	Dit klaslokaal voelt koud aan.
Kamar ini / besar.	Deze kamer is groot.
Handuk itu / bersih.	Die/de handdoek is schoon.
Gelas itu / kotor.	Dat/het glas is vies.

- 5 **Ini en itu kunnen ook *het* betekenen**

Apa / itu? Itu karcis bis.	Wat is dat? Het is een buskaartje.
Apa / ini? Ini sabun.	Wat is dit? Het is zeep.

- 6 **Bevestiging**

benar, betul	ja, jawel, inderdaad
ya	ja

Bevestigen doe je met het woord **ya**. Wil je *juist* / *jazekeer* / *inderdaad* zeggen, dan zeg je **benar** of **betul**.

1/4

► Itu rumah sakit?	Is dat een ziekenhuis?
► Ya, itu rumah sakit.	Ja, dat is een ziekenhuis.
► Ini handuk?	Is dit een handdoek?
► Betul, ini handuk.	Jazekeer, dit is een handdoek.

- 7 **Indonesische ontkenningwoorden**

Het Indonesisch kent twee ontkenningwoorden.
Bukan gebruikt men voor het ontkennen van zelfstandige naamwoorden: dus dingen, personen, dieren en voor abstracte zaken. Ook eigennamen en persoonlijke voornaamwoorden vallen hieronder.

1/4

Ini bukan sabun.	Dit is geen zeep.
Ini bukan stasiun.	Dit is niet het station.
Itu bukan Siti.	Dat is Siti niet.
Itu bukan kucing.	Dat is geen kat.

Les 3, B5
p. 42

Tidak gebruikt men voor het ontkennen van werkwoorden en bijvoeglijke naamwoorden.

▷ Ini sabun?	Is dit zeep?
▶ Bukan.	Nee.
▷ Itu stasiun?	Is dat een station?
▶ Bukan.	Nee.

8 Gebruik van *apa*

Als **apa** achter een zelfstandig naamwoord staat dan betekent het **wat voor 'n...**

1/4

Ini rumah apa?	Wat voor 'n huis is dit?
Ini rumah makan.	Dit is een eethuis.
Itu pompa apa?	Wat voor een pomp is dat?
Itu pompa listrik.	Dat is een elektrische pomp.

9 Uitdrukkingen met *ini* en *itu*

Saya ini mahasiswa miskin.	Ik ben een arme student.
(nadruk op ik)
Itu dia!	1 Zie je wel!
	2 Daar heb je 'm.
bulan ini	deze maand
itu-itu juga	steeds maar hetzelfde
baru-baru ini	recentelijk, onlangs
ketika itu, waktu itu	toentertijd
akhir-akhir ini	onlangs
Ini dia!	Dit is 't!
saat itu	op dat ogenblik
saat ini	op dit ogenblik
selama itu	al die tijd
sementara ini	voorlopig
sesudah itu, habis itu	daarna
sesudah ini, habis ini	hierna
ini itu	alles en nog wat

C Uitspraak

De klinkers die u in de onderstaande woorden vindt, spreekt u als volgt uit:

1/3

De e kan drie klanken hebben. We noemen ze in dit boek e1, e2 en e3.

- e1 klinkt als *e* van het Nederlandse woord *met*;
- e2 klinkt als *e* van het Nederlandse woord *geluk*;
- e3 klinkt als *e* van het Nederlandse woord *nee*;
- a klinkt tussen de Nederlandse klanken *a* en *aa* in;
- o klinkt als *o* van het Nederlandse woord *hol*;
- i klinkt tussen de Nederlandse klanken *i* en *ie* in;
- u wordt uitgesproken als de Nederlandse *oe*.

1	e1	e2	a	o	i	u	
	me ja	be sar	ma hal	no mor	bis	han duk	bu kan
	pe na	ge las	ka mar	pas por	lis trik	sta siun	ru mah
		le ma ri	ma kan	ko tor	til pun*	sa bun	
			kar cis		pin tu	kur si	
			lam pu		hi lang		
					di nas		
					bi ru		

* Tegenwoordig zegt men **telepon**.

2 Uitspraakoefening

Oefen met een medestudent(e).

1/3

▷ Apa ini?	▷ Apa itu?
▶ Ini rumah.	▶ Itu kantor.
▷ Rumah apa?	▷ Kantor apa?
▶ Rumah dinas.	▶ Kantor telepon.
▷ Itu rumah sakit?	▷ Ini apa?
▶ Bukan.	▶ Ini pompa.
▷ Ini rumah makan?	▷ Pompa apa?
▶ Ya, ini rumah makan.	▶ Pompa listrik.
▷ Itu apa?	▷ Ini stasiun?
▶ Itu pabrik.	▶ Bukan.
▷ Pabrik apa?	▷ Itu kantor pos?
▶ Pabrik es.	▶ Betul, itu kantor pos.

Itu bukan bank.

Itu kantor pos.

Ini bukan toko buku.

Ini toko lampu.

D Oefeningen en opdrachten

1 Vertaal de volgende samengestelde woorden

dienstwoning	ijsfabriek	paspoortnummer
elektrische lamp	elektrische pomp	banknummer
tafellamp	politiekantoor	kamerdeur
postkantoor	telefoonnummer	eethuis
telefoonkantoor	huisdeur	tafeltennistafel

Stel zelf samengestelde woorden samen en vertaal deze naar het Indoneesisch.

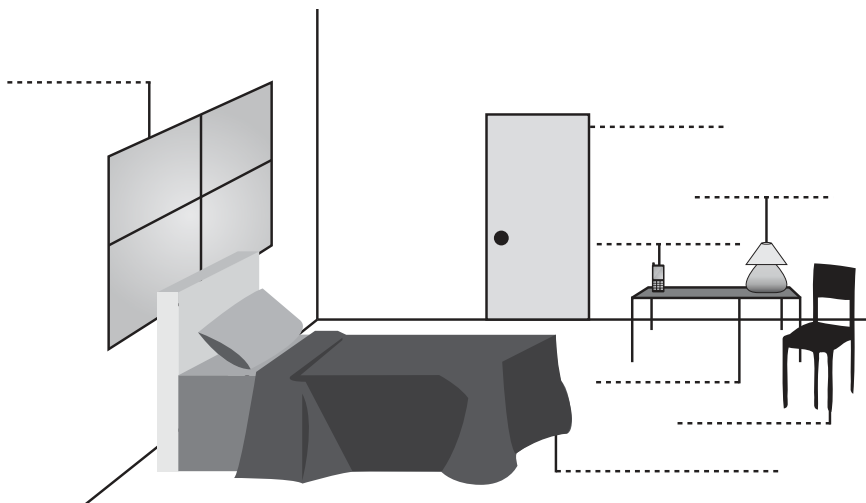
2 Geef antwoord op de volgende vragen

Ini rumah apa?	Ini rumah dinas.	Ini kantor apa?
Ini kamar apa?		Ini nomor apa?
Ini pabrik apa?		Ini stasiun apa?
Ini toko apa?		Ini mesin apa?
Ini meja apa?		

3 Maak van de antwoorden in D2 ontkenningzinnen (*niet*-zinnen)

4 Plaats een schuine streep in alle zinnen

5 Vul de Indonesische woorden in

stoel / bed / tafel / lamp / telefoon / raam / deur